

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma

VIII (Särkänniemi), Sara Hildénin taidemuseo, Särkänniemenraitti 5, asemakaava nro 9014

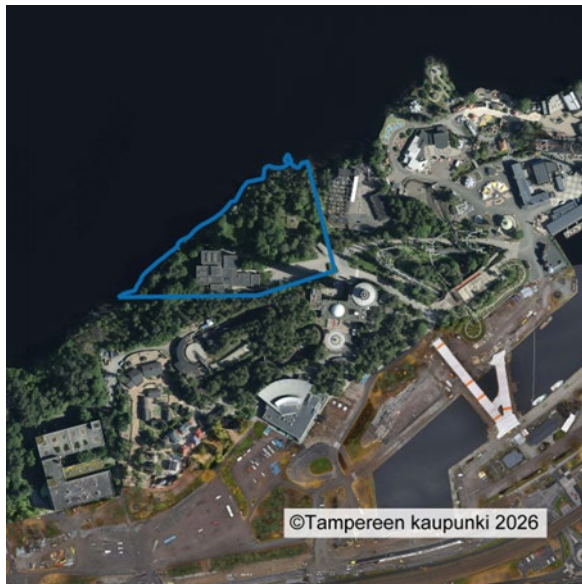
30.4.2026

Diaarinumero TRE:4074/10.02.01/2024

Alueidenkäyttölaki 63§

Suunnittelualue virastokartalla

Suunnittelualue ilmakuvassa

Kaavan suunnittelualue

Asemakaavamuuutos koskee Särkänniemen kaupunginosassa Sara Hildénin taidemuseon aluetta. Se rajautuu pohjoisen puolella olevaan Näsijärveen, idässä huvipuistoalueeseen ja etelässä Prykinrannan jyrkkärinteeseen puistoon. Alueen pinta-ala on n. 1,51 ha.

Maanomistus

Asemakaava-alue on kaupungin omistuksessa.

Tavoitteet

Asemakaavamutoksen tavoitteena on mahdollistaa Sara Hildénin taidemuseon perusparannus ja laajennus alkuperäisellä sijainnilla, jossa tavoitteena on arkkitehtuuriltaan laadukas ratkaisu, jolla ympäristökokonaisuus kehittyä. Museorakennus on perusparannuksen tarpeessa, jotta se voi vastata nykyisiin kokoelma- ja näyttelytoiminnan, taidelogistiikan ja yleisöpalvelun vaatimuksiin. Myös museon toimintojen tilatarpeet ovat lisääntyneet ja niiden vaatima kerrosala kasvanut. Museorakennuksen laajuus on n. 2 700 kerrosalaneliömetriä, ja laajennuksen myötä kerrosala on yhteensä noin 7 500 kerrosalaneliömetriä. Sara Hildénin taidemuseo veistospuistoinen on arvokas veto- ja pitovoimatekijä Tampereella, joten tavoitteena on myös vahvistaa taidemuseon ja ympäristökokonaisuuden tunnettua. Suunnittelussa korostuu sovittautuminen oleviin arvoihin rakennetussa ympäristössä, maisemassa ja viherympäristössä sekä matkailun ja liikenteen tarpeiden ja uudistuvan huvipuiston kehittämissuunnitelmien huomioiminen.

Sara Hildénin taidemuseolle on tutkittu aiemmin uudisrakennuksen sijoittamista Finlaysonin alueelle, mutta suunnitelmien muututtua rakennuksen laajentaminen alkuperäiselle sijainnille Särkänniemeen on vuosien 2026-2030 asemakaavoitusohjelman v. 2027 kohde.

Lähtökohdat

Sara Hildénin taidemuseo on kaupungin ylläpitämä taidemuseo, jossa on Sara Hildénin Säätiön omistama, erittäin merkittävä kansainvälisen ja kotimaisen modernin ja nykyaikaisen taidekokoelma. Vuonna 1978 valmistunut museorakennus on Arkkitehtitoimisto Pekka Ilveskosken suunnittelema ja arkkitehtuuriltaan 1970-luvun modernismia. Lähiympäristö on paikalla aiemmin sijainneen huvilan entistä puutarhaa. Kokonaisuuteen kuuluu myös rantasauva 1800–1900-lukujen taitteesta sekä purettujen rakennusten kivijalka- ja muurirakenteita, jotka muodostavat myös museon veistospuistoa. Nämä yhdessä Näsinneulan näkötorin kanssa ovat merkittävä, ja myös alueidentiteetin kannalta huomattava, kulttuuriympäristökohde. Taidemuseon alue sijoittuu huvipuistoalueen ja lähes luonnontilaisen rantavyöhykkeen rajalle. Alueen maanpinnan muodot ovat voimakkaita erityisesti kallioselänten ja -rantojen alueella. Museorakennuksen laajentamisesta ja perusparantamisesta laaditaan viitesuunnitelma asemakaavan pohjaksi.

Maakuntakaava

Maakuntakaavassa suunnittelukohte on keskustatoimintojen aluetta, osana Tampereen keskustaa, sekä kaupunkiseudun keskusakselin kehittämisyöhykettä, jota tulee kehittää hyvin saavutettavana ja monipuolisena yritystoiminnan, asumisen sekä kaupallisten ja julkisten palvelujen alueena. Taidemuseon alue on yhdessä viereisen Näsinneulan kanssa osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (kohde 55). Särkänniemen kohdalle on merkitty myös tarve ulkoilureitille osana maakunnallisesti/seudullisesti toimivaa, Näsijärven rantaa seurailevaa reitistöä.

Maakuntakaava 2040: <https://tieto.pirkanmaa.fi/>

Pirkanmaan vaihemaakuntakaava (elonkirjo ja energia): <https://kaava.pirkanmaa.fi/>

Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa kaksi yleiskaavaa. Keskustan strategisessa osayleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.1.2016 ja saanut lainvoiman 16.1.2019. Siinä suunnittelualue on osa Särkänniemen-Onkinimen ja Mustanlahden keskustatoimintojen ja matkailupalvelujen sekoittunutta aluetta. Merkintä korostaa alueen kehittämistä osana laajenevaa keskustaa ja sitä koskee myös kehittämistä tarkemmin ohjaava kaupunkiympäristön kehittämisvyöhykemerkinä. Lisäksi Särkänniemen-Onkiniemen ja Mustanlahden alue on osa Näsijärven rantojen kehittämisvyöhykettä, jolla rantojen kehittämisen on vahvistettava Tampereen keskustaa järvenrantakaupunkina, parantamalla mm. reittien jatkuvuutta ja rantojen saavutettavuutta. Merkinnän ja määräyksen tavoitteena on, että rannat ovat vapaasti kaikkien käytettävissä.

Keskustan strateginen osayleiskaava:

<https://www.tampere.fi/kaupunkisuunnittelu/kaupunkiymparisto-uuu/keskustan-strateginen-osayleiskaava>

Tampereen valtuustokauden 2021–2025 vaiheyleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.5.2025 ja se on tullut voimaan 8.7.2025. Vaiheyleiskaavalla on päivitetty eräitä keskustan strategisen yleiskaavan merkintöjä, kuten suunnittelussa huomioitavia kivrakenteita suunnittelualueen ympäristössä merkinnällä: muu arkeologinen kulttuuriperintökohde.

Kantakaupungin vaiheyleiskaava:

<https://www.tampere.fi/vaiheyleiskaava2021-2025>

Asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava nro 8663 vuodelta 2022, jossa museon tontti on osoitettu keskustatoimintojen korttelialueeksi (C-7), jossa rakennusoikeutta on 5 000 kerrosalaneliometriä ja suurin sallittu kerrosluku on III. Suojelumerkintöjä on koskien erikseen sekä tonttia että rakennuksia: Kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokas alue. Alueelle tehtäviä muutos- ja

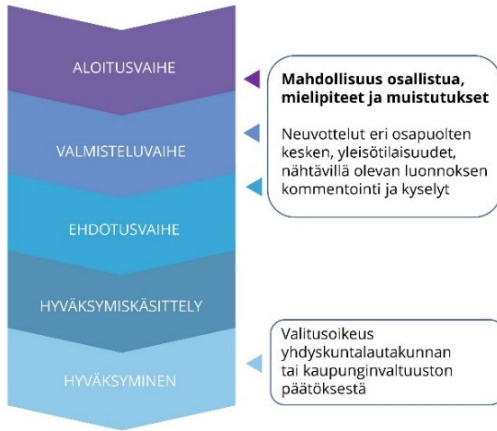
rakennustoimenpiteitä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen kulttuurihistoriallisten arvojen säilymiseen ja kerroksellisuuteen ja alueen rakennustaiteellisten arvojen säilymiseen.

Rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas sekä kaupunkikuvan säilymistä kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne, rakennuksen rakennustaiteelliset ja kulttuurihistorialliset arvot säilyvät. Suojelumääräyksissä edellytetään museoviranomaisen lausuntoa merkittävien hankkeiden korjaus- ja muutossuunnitelmista sekä toimenpiteistä ja suunnitelmista. Tontilla sijaitsee myös suojeltavan arkeologisen kulttuuriperintökohteen kaavamerkinä. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Ajantasa-asemakaava:

www.tampere.fi/ajantasa-asemakaava

Asemakaavoituksen vaiheet

Osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet ja muistutukset voi jättää kohdan tiedottaminen ja yhteystiedot mukaisesti.

- Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutetaan nähtäville 30.4.–21.5.2026. Mielipiteet ja kommentit, tarvittaessa viranomaisneuvottelu.
- Valmisteluaineiston nähtäville kuuluttaminen. Mielipiteet ja lausunnot. Yleisöesittely.
- Asemakaavaehdotuksen käsittely. Yhdyskuntalautakunta päättää ehdotuksen nähtäville asettamisesta, kuulutus ja nähtävilletulo. Muistutukset ja viranomaislausunnot.
- Asemakaavan hyväksyy yhdyskuntalautakunta. Muutoksenhakumahdollisuus.

Selvitykset ja suunnitelmat

- Viitesuunnitelma
- Selvitykset luontotyypeistä- ja kasvillisuudesta, lepakoista ja rauhoitettujen lintujen pysyvistä pesistä
- Puustoselvitys
- Puistohistoriallinen selvitys
- Pihasuunnitelma, viherkerroinlaskelma ja maiseman viitesuunnitelma
- Kunnallisteknisen yleissuunnitelman päivitys (Ramboll, 2020)
- Rakennushistoriallinen selvitys (Pirkanmaan maakuntamuseo, 2017)

- Pilaantuneiden maa-alueiden historiaselvitys (Ramboll Oy, 2018)
- Tärinä- ja runkomeluselvelytys (A-Insinöörit Oy, 2018)

Vaikutuksia arvioidaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaan (MRA 1§)

- Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- Maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
- Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Lisäksi arvioidaan kaupungin oman linjauksen mukaisesti yritysvaikutukset. Vaikutukset arvioidaan kaavan laatimisen yhteydessä ja ne kirjataan asemakaavaselostukseen.

Sopimukset

Asemakaavan yhteydessä ei ole tarvetta sopimuksille.

Osalliset

- Kaavamuutoksen hakija
- Kiinteistöjen omistajat ja asukkaat (lähialue)
- Kaupungin eri viranomaiset, toimialat ja liikelaitokset, esim. ympäristönsuojelu, Tampereen Särkänniemi Oy
- Pirkanmaan pelastuslaitos
- Lupa- ja valvontavirasto
- Pirkanmaan liitto
- Muut ilmoituksensa mukaan.

Tiedottaminen ja yhteystiedot

Aineistojen nähtävillä pidosta tiedotetaan kuulutuksilla, jotka julkaistaan Aamulehdessä, kaupungin virallisella ilmoitustaululla (Tampereen palvelupiste, os. Frenckellinaukio 2 B) ja kaupungin internet-sivuilla osoitteessa:

www.tampere.fi/ilmoitustaulu

Nähtävillä olevaan kaava-aineistoon voi tutustua Tampereen palvelupisteellä, os. Frenckellinaukio 2 B. Aineisto on lisäksi nähtävillä kaavoituksen internetsivuilla osoitteessa:

www.tampere.fi/kaavat/9014

Mielipiteet, muistutukset ja lausunnot

Tampereen kaupunki, Kirjaamo, PL 487, 33101 Tampere.

Käyntiosoite: Frenckellinaukio 2 B, Tampere.

Sähköpostiosoite: kirjaamo@tampere.fi

Kaavan laatija

Tampereen kaupunki

Kaupunkiympäristön suunnittelu

Asemakaavoitus

Asiaa hoitaa

Yhdyskuntasuunnittelupäällikkö Hanna Montonen

Puh. 040 8016952

etunimi.sukunimi@tampere.fi